

*associació
d'amistat
amb el poble
de guatemala*

***MEMÒRIA
EXERCICI 2010***

	Pàg.
Presentació de l'Associació	3
Funcionament de l'Associació	5
Activitats internes	7
Participació en activitats de Solidaritat	9
Actes Públics	14
Gires de Representants d'Organitzacions Populars Guatemalenques	16
Participació en Campanyes i Plataformes	18
Campanya de denúncia contra les actuacions de las transaccionals espanyoles d'Unión Fenosa i Gas Natural a Guatemala	21
Seguiment de la Querella Presentada a L'Audiència Nacional	24
Brigades	30
Projectes	36
AAPG de l'Hospitalet	39

PRESENTACIÓ DE L'ASSOCIACIÓ

L'Associació d'Amistat amb el Poble de Guatemala sorgeix l'any 1987 amb una doble finalitat: donar a conèixer a Catalunya la situació de Guatemala i donar suport a la tasca de les organitzacions populars d'aquell país. Igualment, l'AAPG és sensible a les problemàtiques específiques que pateixen altres països i en aquest sentit col·labora donant suport a altres organitzacions que treballen en defensa dels drets humans.

Aquests objectius es porten a terme mitjançant activitats com són:

- Publicar trimestralment la revista "*El Quetzal*" per donar notícies de la realitat socio-política de Guatemala als socis, col·lectius diversos i biblioteques de Barcelona
- Publicar el monogràfic "*Quaderns de Guatemala*" que té com objectiu tractar amb profunditat diferents temes i d'aquesta forma difondre la situació en que es troba l'Amèrica llatina i molt concretament la guatemalenca.
- Participem anualment en el Cicle de Debats i Documentals "Mirades, Veus i Lluites" organitzat per la Casa de la Solidaritat, amb la projecció de pel·lícules.
- Mantenir periòdicament actualitzada la pàgina web: www.aapguatemala.org, per a donar a conèixer l'associació i les activitats que s'hi realitzen.
- Participar en festes solidàries, debats i programes de TV i ràdio.
- Fer xerrades, exposicions i passis de vídeo o a associacions i centres culturals o educatius.
- Organitzar brigades d'acompanyament i de treball a Guatemala.
- Organitzar gires de representants de diversos grups populars guatemalencs perquè facin conèixer la seva realitat a la nostra societat, a les entitats i les institucions catalanes.
- Fer campanyes i recollida de signatures denunciant atemptats contra els drets humans o donant suport a reivindicacions de justícia.
- Donar suport als projectes de cooperació presentats per les organitzacions populars guatemalenesques.

L'Associació pertany a la CEESG (*Coordinadora de l'Estat Espanyol de Solidaritat amb Guatemala*), així com a la CESG (*Coordinadora Europea de Solidaritat amb Guatemala*). També forma part de la Federació de la *Casa de la Solidaritat*, de Barcelona, estem inscrits a la *Federació Catalana d'Organitzacions No Governamentals* i al *Col·lectiu Ronda*

FUNCIONAMENT DE L'ASSOCIACIÓ

L'Associació d'Amistat amb el Poble de Guatemala està dirigida per una Junta Directiva amb els càrrecs reglamentaris que exigeix la legislació vigent respecte a les entitats associatives, però el seu funcionament és participatiu i obert.

En l'actualitat té al voltant de 100 socis. D'aquests, unes 10 persones actuen com a voluntàries a temps parcial encarregant-se de dur a terme les activitats quotidianes de l'Associació, participant cada quinze dies a les reunions de treball i formant part de les diverses comissions. En activitats que es porten a terme de manera puntual, hi col·laboren entre 10 i 20 persones.

Dins el primer trimestre de cada any té lloc l'Assemblea General en la que es fa una valoració de les activitats portades a terme i de l'estat de comptes. Es renova la Junta Directiva, s'aproven les línies generals d'actuació per l'any en curs i es remodelen les diferents comissions de treball que són:

- La **comissió de secretaria**: elabora la memòria anual, actualitza el llistat de socis, envia informacions i documents.
- La **comissió d'informació i difusió**: s'ocupa de l'arxiu de documentació, de la confecció de la revista "*El Quetzal*", de l'elaboració dels "*Quaderns de Guatemala*" on es tracten temes monogràfics d'aquest país, d'elaborar la propaganda per difondre totes les nostres activitats com són, els actes públics que organitzem, les brigades d'acompanyament i treball. També s'encarrega de donar difusió a tots aquest materials tant per via electrònica, com per la nostra pagina web, com per la distribució directa a les diferents seus d'organitzacions de tots tipus, cíviques, socials, sindicals, solidaries, etc com a través dels mitjans de comunicació. Un altre de les seves funcions és la de mantenir actualitzada la pagina web de la nostra organització.
- La **comissió de tresoreria**: porta la comptabilitat de projectes i de l'Associació en l'àmbit català així com la del funcionament local. També és responsable de preparar i presentar la declaració dels Impostos de Societats. Cada delegació o filial porta també, per la seva banda, la comptabilitat del seu funcionament. Aquest any hem aplicat el model del pla comptable a la nostra tresoreria per tal d'acomplir amb les exigències de la Federació Catalana d'Organitzacions no governamentals i de donar la màxima transparència a la nostra comptabilitat.
- La **comissió de projectes**: s'encarrega de buscar els recursos necessaris per

portar-los a terme, en fa el seguiment i n'informa del seu procés. Concretament es la receptora dels projectes que ens envien les organitzacions guatemalenesques amb les que treballem per tal de donar suport a les demandes de la població i les readeqüen a la normativa específica de les convocatòries de projectes i posteriorment les presenten a les diverses institucions públiques. En el cas de que s'aprovin aquesta comissió s'encarrega de fer el seguiment.

- La **comissió de brigades**: s'encarrega de la seva publicitat, de les reunions preparatòries, de dinamitzar la recollida de material, de l'elaboració de dossiers temàtics i materials de treball que s'utilitzen en la formació de brigadistes. Igualment s'encarrega de la coordinació amb les organitzacions populars guatemalenesques que rebran els i les brigadistes.
- La **comissió d'activitats**: s'encarrega de l'organització de festes, xerrades i altres actes, com també de la participació a fires i altres esdeveniments públics, procurant assolir la participació de les persones sòcies que hi col·laboren voluntàriament de forma habitual i també de les que ho fan de forma esporàdica.
- La **comissió de gires**: s'ocupa bàsicament d'organitzar les visites dels representants de les organitzacions guatemalenesques que es desplacen per fer difusió de la situació del seu país i d'aquesta forma sensibilitzar a la població catalana i les seves institucions. Entre les seves tasques estar la de contactar amb institucions públiques, organitzacions socials, solidaries, sindicats i partits polítics per confegir així l'agenda de visites.
- La **comissió d'artesanía**: s'encarrega de l'adquisició d'artesanía, del seu inventari, etiquetatge i organització per a la venda en els tenderols que s'instal·len en les diferents fires i actes públics en què participa l'Associació.

ACTIVITATS INTERNES

Considerem com a tals:

- Les reunions quinzenals de treball, que reuneixen totes les comissions,
- Les reunions de treball de cada comissió,
- Convocar als socis i celebrar l'Assemblea General anual
- Les reunions informatives i formatives per els futurs brigadistes. Així com les posteriors reunions d'avaluació de les brigades.
- Les reunions trimestrals amb la *Coordinadora de l'Estat Espanyol de solidaritat amb Guatemala*, realitzades a diferents ciutats de l'Estat Espanyol.
- La reunió anual de la *Coordinadora Europea de solidaritat amb Guatemala*.
- L'assistència a les reunions quinzenals de la Comissió Permanent de coordinació i funcionament de *La Casa de la solidaritat*.
- L'assistència a les reunions dels grups de treball dins de la Comissió Permanent de coordinació i funcionament de *La Casa de la solidaritat*.
- L'assistència a l'Assemblea General de la Federació de la Casa de la Solidaritat

*ACTIVITATS
EXERCICI 2010*

PARTICIPACIÓ EN ACTIVITATS DE SOLIDARITAT

Al llarg de l'any s'han anat realitzant accions en resposta a l'incompliment sistemàtic per part del govern de Guatemala dels Acords de Pau signats el desembre de 1996, entre d'altres el referent a la Situació Agrària, i les persistents violacions dels Drets Humans; denunciant els assajaments sistemàtics que pateixen des de fa temps els camperols guatemalencs, així com els assassinats duts a terme pels finquers, amb l'ajut dels grups militars i la Policia Nacional. Igualment, s'han denunciat els desallotjaments violents de la Finques, també hem denunciat les intimidacions i amenaces de desallotjament de les comunitats per part de les forces armades. Aquestes campanyes estan endegades per les organitzacions guatemalencques

Aquestes accions han consistit, d'una banda a donar difusió d'aquests fets, i d'altra a enviar cartes de denúncia a les persones responsables del govern de Guatemala.

L'AAPG dóna suport econòmic al *CEG, Centro de Estudios de Guatemala* (amb seu a Guatemala), i a la *CDHHG, Comisión de Derechos Humanos Hispano Guatemalteca*, amb seu a Madrid per tal de fer possible la continuïtat de les seves funcions d'investigació, difusió i denúncia de la violació dels drets humans a Guatemala.

Fem difusió de les nostres activitats a la pagina Web de Cooperació i Projectes Internacionals del Casal d'Associacions Juvenils de Barcelona.

Al llarg de l'any 2010 vam participar en diverses activitats de solidaritat d'entre les quals destaquem:

- Dia 2 de gener assistim a una manifestació des del barri del Raval a la plaça de Sant Jaume en defensa de la innocència dels acusats de terrorisme en un judici polític que vol condena la comunitat paquistanesa i immigrant en general AMB el lema "*Los queremos en Casa. Los 11 del Raval no son terroristas*", convocada pel Grupo de Apoyo a los 11 del Raval.
- Dia 15 de gener participem a la concentració solidaria amb Gaza amb el lema "*Recordem les víctimes de Gaza: Solidaritat amb Palestina*". La convoquen Plataforma Aturem la Guerra, Comunitat Palestina de Catalunya i la Coordinadora d'Entitats amb Palestina al Cor.

- Dia 28 de gener assistim a la manifestació “*Contra l’Europa de l’atur i la precarietat, repartim el treball i la riquesa*” amb motiu de la celebració a la cimera de Ministres de Treball de la Unió Europea. La van convocar La Campanya contra L’Europa del Capital, la Crisi i la Guerra i el Forum Social Català.
- Els dies 30 i 31 de gener participem al Foro Social Català - FSCat Un altre món és possible, a la Universitat de Barcelona al seminari “Les Transnacionals espanyoles: agents de desenvolupament?”.
- Dia 23 de febrer assistim a la manifestació contra la Reforma de les Pensions. La convoquen els sindicats CCOO i UGT.
- Els dies 27 i 28 de febrer participem en la mobilització i jornada de lluita per la defensa de la sanitat i l’educació ja que son drets irrenunciables, amb el lema “***la sanitat i l’educació no es toquen. Ni un pas enrera pels postres drets. No més expulsions***”. La convoquen Associació Papers i Drets per a Tothom.
- Dia 8 de març assistim a la manifestació unitària del Dia Internacional de la Dona Treballadora amb el lema “Contra la crisi del capitalisme, Revolta Feminista”.
- Dia 10 d’abril participem a la concentració amb solidaritat amb Palestina, l’Iraq i Afganistán i per exigir la retirada immediata de les tropes espanyoles a l’Afganistant amb el lema “*Palestina, Iraq, Afganistán...Nosaltres no oblidem. No a la guerra!*”, convocada per la Plataforma Aturem la Guerra.
- Dia 10 d’abril assistim a la mobilització en resposta a la crida internacional davant la botiga d’H&M amb el lema “*Boicot a H&M! No a la col.laboració amb l’apartheid a Israel*” per denuncia que H&M viola amb les obertures de botigues a la seva propia declaració de responsabilitat corporativa, on es comprometen a assegurar-se que les propies empreses no siguin complices a la vulneració dels drets humans.
- Els dies 25 i 27 d’abril participem en el programa “Ones de Pau” a Radio Contrabanda per informar de la situació actual a Guatemala i de les Brigades d’acompanyament i treball que realitzem a la nostra associació.
- Dia 29 d’abril participem a la concentració a la seu de l’empresa Endesa, per denuncia que no només la població d’Asco pot decidir si s’instala el cementiri nuclear a questa població, amb el lema “No al Cementiri Nuclear! Ni a les Terres de l’Ebre ni enlloc. Qui s’emporta els beneficis, que n’assumeixi els residus!”

- Dia 1 de maig assistim a la manifestación unitaria per reinvidicar un 1er de maig alternatiu i anticapitalista on es denuncia la reforma laboral del Govern i les retallades socials amb els lemes: *‘NO a l’abaratiment de l’acomiadament i la privatització de la intermediació laboral. Organitzem un moviment per una alternativa social i política!’* i *‘Un primer de maig de crisi: un primer de maig de lluita cap a la vaga General’*. Convocada per La Campanya contra l’Europa del Capital.
- Els dies 14 i 15 de maig participem en el Tribunal Permanente de los Pueblos que és celebra a Madrid on es jutjarà la violació dels drets humans per part de les empreses transnacionals europees a America Llatina. En el bloc d’Institucions i polítiques de finançament public per fomentar les privatitzacions defensem el cas conjuntament amb altres organitzacions on es denunciïn les accions que porten a terme les transnacionals Unión FENOSA - GAS NATURAL ,Preneal, Acciona, Gamesa, Endesa i Iberdrola.que operan a Guatemala, Mexic, Nicaragua i Colombia.
- Del dia 14 al 18 de maig coincidint amb la Cimera de caps d’Estat de l’Unio Europea i d’America Llatina participem a la IV Cumbre de los Pueblos. Enlazando Alternativas a Madrid *“Contra la Europa del Capital, la Guerra y sus crisis; por la solidaridad entre Pueblos”*, en els tallers de:
 - Impactes de l’activitat de les Empreses Transnacionals sobre els drets dels Pobles Indigenes
 - Genocidi i lluites contra la impunitat: Argentina, Guatemala i l’estat español
- Dia 16 de maig assistim a la manifestación estatal a Madrid *“Contra la Europa del capital, la Guerra i les seves crisis”*, com a mida de pressió a la cimera d’UE-America Llatina i el Carib” dins de les activitats convocades per la cumbre de Enlazando Alternativas.
- Del dia 19 al 21 participem a la cimera Enllaçant Alternatives a Barcelona, on es reclamala fi de les relacions colonials i d’explotació d’Europa vers America Llatina, en la convocatoria de premsa i a la taula rodona: *“El retorn de les caravel·les: Empreses Transnacionals i impactes de les explotacions mineres i petroleres”* on s’analitza diversos casos presentats al Tribunal Permanent dels Pobles amb testimonis directes de violacions de drets humans per part d’empreses com Repsol, el Banc Santander o Unió Fenosa.
- Dia 20 de maig assistim a la concentració dels treballadors i treballadores del sector public per protestar per les retallades dels salaris dels funcionaris publicos.

- Dia 29 de maig participem a la concentració a la Plaça Major de Vic amb el lema *“Tots i Totes som Persones. Contra el Racisme i la Xenofobia”* per reivindicar l’oposició a les polítiques racistes i discriminatories que propaguen alguns partits polítics, convoca a l’Associació Papers i Drets per Tothom.
- Dia 31 de maig assistim a la concentració davant de la cambra de Comerç Catalunya-Israel amb el lema: *“Prou!”* per denuncia l’atac per part d’Israel a la flota internacional amb ajuda a Gaza, convocada per la plataforma Aturem la Guerra Comunitat Palestina de Catalunya i Plataforma amb Palestina al Cor.
- Dia 5 de juny participem a la manifestació de protesta a Sitges contra la trobada d’uns dels lobbies més importants del món, el Club de Bilderberg i exigir que siguin ells, els responsables de l’actual situació econòmica, que paguin la crisi amb el lema: *“Torna’t-hi. Que la Crisi la paguin els rics”*. La convoquen l’Assemblea pels Drets Socials del Garraf i el sindicat CGT.
- Dia 5 de juny com a cloenda del cicle de les Jornades per un altra Mediterrània convocada per la Campanya contra l’Europa del Capital, la crisi i la guerra on es debata i denuncia les polítiques neoliberals i repressives a la zona Euromediterrània assistim a la manifestació per protestar contra les retallades socials i les polítiques neoliberals imposades des de la Unió Europea i condena la repressió, els assassinats i la impunitat internacional del govern d’Israel davant el terrorisme d’Estat exercit contra els vaixells de supot humanitari a Gaza, amb el lema: *“Per una Euromediterrània dels Pobles, de la Solidaritat i de la Pau”, “Boicot a la impunitat” i “Aturem Israel!”*.
- Dia 5 de juny participem a la manifestació internacional de Lluita Trans-Intersex sota el lema *“Stop Trans Pathologization”* convocada per la Xarxa d’Acció Trans-Intersex de Barcelona.
- Dia 8 de juny com a cloenda de la Jornada de Vaga General assistim a la manifestació civil en protesta per les retallades econòmiques del Govern aplicades als funcionaris públics.
- Dia 12 de juny participem a la concentració en sol·lidaritat a la Vaga de Fam que estan fent els immigrants recluits en el CIE
- Dia 10 de juliol assistim a la manifestació en protesta de la sentència del Tribunal Constitucional sobre l’Estatut de Catalunya, sota el lema: *“Nosaltres decidim. Som una nació”*

- Dia 4 de setembre conjuntament en els actes de proposta que tindran lloc a França participem a la concentració davant del Consulat francès en senyal de protesta per les expulsions dels gitanos rumanesos que estan portant a terme el govern francès.
- Dia 18 de setembre assistim a la manifestació contra la reforma laboral i les retallades laborals i socials. La convoquen els sindicats GGT, CNT i Solidaritat Obrera.

Al llarg de l'any hem organitzat i participat als següents actes públics:

- Dies 15 i 22 d'abril xerrades informatives de les Brigades d'Acompanyament i Treball a Guatemala i Nicaragua, aquestes xerrades es celebren a la Casa de la Solidaritat i s'organitzen conjuntament amb l'Associació Catalana de Brigadistes de Nicaragua (ACBN).
- Dia 10 de maig presentació dels llibres *Pueblos indigenas, Cooperación internacional y Desarrollo en Guatemala* i *El Acuerdo de Asociación Unión Europea y Centro América* participara l'autor Henry Morales, doctor en Economia, investigador i activista social guatemalenc, coordinador del Movimiento Tzuk Kim-Pop i presentació anira a carrec de Monica Vargas sociologa boliviana, membre d l'observatori del Deute en la Globalització. Aquest presentació s'enmarca dins de les Jornades d'Enlazando Alternativas Catalunya on s'organitzen diferent actes que abordaran diverses tematiques entre elles Els Pobles Indigenes i America Central Davant el Nou Colonialisme". Aquest acte es celebra a la Federació Catalana D'ONG.
- Els dies 5,10,19 i 29 de maig i 9 i 19 de juny sessions formatives de Brigadas d'acompanyament i treball a Guatemala a la Casa de la Solidaritat a carrec de la Comissió de Brigadas de la nostra associació:
 - Dia 5 de maig primera sessió formativa de Brigadas. En aquesta es presenta el programa de formació, s'expliquen tant els objectius i les activitats de la nostra organització com els objectius i les funcions de les Brigades de Treball i d'Acompanyament. També es tracten aspectos geografis i historics d'aquest pais.
 - Dia 10 de maig segona sessió formativa de Brigadas on es presenta els llibres “ *Pueblos indigenas, Cooperación internacional y Desarrollo en Guatemala*” i “*El Acuerdo de Asociación Unión Europea y Centro América*” participara l'autor Henry Morales, doctor en Economia, investigador i activista social guatemalenc, coordinador del Movimiento Tzuk Kim-Pop projecta el documental.

- Dia 19 de maig tercera sessió formativa de Brigadas. En aquesta sessió estara a càrrec de Roberto Madriz membre de l'organització guatemalenca Frente Nacional de Lucha.
- Dia 29 de maig quarta sessió formativa de Brigadas on es projecta un documental "*El cuento de la Democracia*" i es parla d'aspectes relacionats amb els drets humans a Guatemala i concretament es tractaran informes com el REHMI, el femicidi, la impunitat i la situació actual dels drets humans. També es farà una presentació de les organitzacions populars i dels sindicats guatemalencs.
- Dia 9 de juny cinquena sessió de Brigades. En aquesta sessió es tracten diversos aspectes com la situació econòmica, la globalització i les seves repercussions, el sector econòmic de les maquiles, el problema de la terra, medi ambient.
- Dia 19 de juny sisena sessió de Brigades, última sessió on es comentat els aspectos més pràctics.
- Dia 7 de juny xerrada-col·loqui "*Guatemala: La Vigencia de la Lluita per la Terra*", a càrrec de Aparicio Pérez Guzmán membre de la Direcció Nacional del Comité de Unidad Campesina (CUC), a la Casa de la Solidaritat. Aquest acte es va convocar conjuntament amb Associació Catalana Per la Pau, Entredobles i SETEM.
- Dia 18 de novembre presentació del documental "*Siman Tinanmit. Nación Maya: Lucha y Esperanza*" a càrrec d'Henry Morales, membre del Movimiento Tzuk Kim-Pop a la Casa de la Solidaritat.

GIRES DE REPRESENTANTS D'ORGANITZACIONS POPULARS GUATEMALENQUES

↪ Els dies 10 i 11 de maig gira d'Henry Morales, Reperesentant del Movimiento Tzuk Kim Pop. Durant la gira s'entrevista amb:

- Ajuntament de Barcelona Solidaria, concretament amb la Direcció Tècnica de Cooperació internacional i Solidaritat
- Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD) amb la direcció de l'àrea d'Àmerica Central
- Iniciativa per Catalunya i Verds (ICV)

↪ Del dia 14 al 21 de maig gira de Roberto Madriz, representant de l'organització guatemalenca Frente Nacional de Lucha, realitzant entrevistes amb:

- Esquerra Unida i Alternativa a l'Àrea de Solidaritat i Pau (EUiA)
- Iniciativa Per Catalunya i Verds (ICV)
- Fundació Josep Comaposada - UGT
- Parlament de Catalunya
- Secretaria d'Acció Social del sindicato Confederació General del Treball
- Associació Catalana per la Pau (ACP)
- Intersindical Alternativa (IAC)
- Comissions de Base (COBAS)
- COMradio al Programa “Tots per Tots”
- Pau i Solidaritat.

- Unión General de Treballadors (UGT)
- Participació en el Tribunal Permanent de los Pueblos que és celebra a Madrid on es tracta es jutjara la Unió Europea y las Empresas Transnacionales en América Latina: Políticas, Instrumentos y Actores Complices de las Violaciones de los Derechos de los Pueblos amb la ponencia conjunta on s'acusa i es denuncia les accions que vulneren sistemàticament dels drets humans de Unió FENOSA - GAS NATURAL (i altres empreses com Preneal, Acciona, Gamesa, Endesa i Iberdrola) a Guatemala, Mèxic, Nicaragua i Colòmbia.
- En el marc de la Presidència espanyola de la UE, coincidint amb la Cimera de caps d'Estat de la Unió Europea i Amèrica Llatina participació en la IV Cumbre de los Pueblos Enlazando Alternativas a Madrid a "*Contra la Europa del Capital, la Guerra y sus crisis; por la solidaridad entre Pueblos*" en el taller "*Impactos de la actividad de las Empresas Transnacionales sobre los derechos de los Pueblos Indígenas*" i a Enllaçant Alternatives a Barcelona en la convocatòria de premsa i a la taula rodona: "*El retorn de les caravel·les: Empresas Transnacionales i impactes de les explotacions mineres i petroleres*" on s'analitza diversos casos presentats al Tribunal Permanent dels Pobles amb testimonis directes de violacions de drets humans per part d'empreses com Repsol, el Banc Santander o Unió Fenosa.

✚ Del dia 4 al 9 de juny gira de Aparicio Pérez Guzmán, representant de la direcció nacional del Comitè de Unidad Campesina (CUC). Durant la gira s'entrevista amb:

- Associació Catalana per la Pau (ACP)
- Entrepobles
- Comissions Obreres (CC.OO)
- Associació Catalana de Juristes Democràtics
- SETEM

PARTICIPACIÓ EN CAMPANYES I

- En el marc de la campanya de Denúncia que estem portant a terme des de l'estat espanyol contra l'empresa Unión - Fenosa - Gas Natural organitzem un enviament d'e-mails a diferents organitzacions socials, entre elles la Federacions d'Ongs i sindicats on demanem enviïn al President de la República de Guatemala, Alvaro Colom, al Ministerio de Gobernación guatemalteco, a la Comisión Nacional de Energía, Procuraduría de Derechos Humanos i Unión Fenosa en referència als fets que se estan produint en el Departament de San Marcos a Guatemala des de el mes de desembre de l'any passat i que ha culminat en els talls de subministrament elèctric per part d'Unión Fenosa i les seves filials DEORSA y DEOCSA, la declaració d'estat de setge al departament de San Marcos i més de 250 ordres de captura sol·licitada Per Unión Fenosa contra dirigents comunitaris. També denunciem la continuïtat de les practiques per part d'aquesta empresa elèctrica dels cobraments il·legals, alteracions dels comptadors, multes injustificades, irregularitats i interrupcions en la provisió del subministrament i desacatament a la sentència de la Corte Constitucional Guatemalteca i l'assetjament a les comunitats i als seus dirigents. Per tot això exigim en aquest escrit la derogació immediata de l'estat de setge, l'anul·lació de les ordres de captura, el restabliment immediat del subministrament elèctric, l'emplaçament per part d'Unión Fenosa i les seves filials de que acatin la sentència emesa pel Tribunal Constitucional Guatemalenc a l'any 2004, on obligava a aquesta Empresa acabar amb els cobraments il·legals i la devolució a la població dels imports cobrats il·lícitament fins a la data.
- Dins da la Campanya de Denúncia a l'empresa elèctrica Unión FENOSA - Gas Natural vam tornar a endegar una segona tramesa d'enviaments de e-mails a diferents organitzacions socials, entre ella la Federació d'Ongs i sindicats per que enviessin un model de carta que vam elaborar adreçat a Carlos Castresana, Responsable de la Comisión Internacional contra la impunitat en Guatemala (CICIG) al president de la República de Guatemala Alvaro Colom i al Ministro de Gobernación Raúl Antonio Velásques. Aquest escrit volia expressar la nostra preocupació i rebuig davant dels assassinats de diversos dirigents del sindicat de treballadors i treballadores de les municipalitats de Malacatan i San Macos, el dirigent comunitari de San Carlos Alzatate en lluita per la corrupció generalitzada la municipi i els dirigent comunitaris del Frente de Resistencia en Defensa de los Recursos Naturales y Derechos de los Pueblos (FRENA) i de la lluita contra Unión Fenosa en el Municipi de Malacatán y San Marcos. Aquests assassinats s'emmarquen en la política de confrontació directa contra les justes reivindicacions de les comunitats i contra els seus líders, iniciada per Unión Fenosa amb els

assassinats de Víctor Gálvez a l'octubre del 2009 i que és s'empara en la persistència de la impunitat que el Govern guatemalenc tolera i fomenta amb les seves polítiques. Per tot això demanem la investigació per part de la Comisión contra la impunitat en Guatemala, la detenció i el judici pels responsables d'aquests assassinats, que el govern derogui de forma immediata l'estat de setge al Departament de San Marcos i que s'aturi les actes violents contra els dirigents dels moviments populars i les comunitats.

- Participem en la campanya de signatures exigint al govern d'Uganda retiri el projecte de llei antigay que podria condemnar als homosexuals a penes de presó o inclús l'execució. La petició serà entregada al President Museveni i al parlament a través dels representants de la societat civil d'aquest país i líders de l'església.
- Dins de la campanya contra Unió Fenosa, iniciem un altra iniciativa que consisteix en endegar conjuntament amb altres Organitzacions de la Plataforma de denuncia contra les actuacions d'Unió Fenosa convidar a les organitzacions socials de l'estat espanyol, europees i llatinoamericanes a enviar una carta oberta adreçada a l'Alvaro Colom al President de la República de Guatemala, José Luis Rodríguez Zapatero, President del Govern espanyol, José Montilla, President del Govern de la Generalitat de Catalunya, organismos gubernamentales de Comercio i als directius d'Unió Fenosa, Gas Natural, la Caixa i Repsol YPF. En aquest escrit posem al seu coneixement tots els assassinats que s'estan produint deixant de manifest que tots tenien un denominador comú que denunciaven les accions contra els drets humans que estava portant a terme la empresa Deosca, filial d'Unión Fenosa i Gas Natural a Guatemala. En aquest escrit també es posa de manifest la situació de complicitat i de responsabilitat davant d'aquesta situació que té a diferents nivells que té Unió Fenosa, Gas Natural, la Caixa i Repsol YPF, com accionistes principals d'aquestes companyies. A més també de senyala la possible responsabilitat que té els Governos català i espanyol pel que fa a la impunitat d'aquests assassinats. Per això demanem la intervenció immediata del president del govern guatemalenc i de la Comisión Internacional contra la Impunidad en Guatemala (CICIG) per que s'investigui i es detinguin als autors materials i intel·lectuals d'aquests assassinats.
- Ens adherim a la sol·licitud urgent per donar suport al Poble d'Embera de Colòmbia. Remetim i signem una carta adreçada al president de la República de Colòmbia, Alvaro Uribe, per donar suport a les reivindicacions pels drets humans dels pobles indígenes de Colòmbia i en particular del Poble Embara Katio del Alto Sinú que ha sigut sotmès a innumerables violacions dels drets humans des de l'any 1993, en la que s'inicia la construcció de la Represa Urrá I, donat el moviment en contra de la construcció d'aquesta es van produir assassinats, amenaces i tortures a líders i membres de la Comunitat d'Embera que s'oposen a la construcció d'aquesta nova represa ja que comportarà una pèrdua de seguretat alimentària, com a

conseqüència de l'extinció dels peix dels rius que travessen els seus rius, inundacions de les seves millors terres per conreà, incrementar malalties tropicals, desnutrició, etc. Actualment en la construcció de la Represa Urrá II on es projecta inundar una extensió de 50.000 hectàrees i això comportarà l'extermini com a poble ja que l'esmentat megaprojecte afectaria tot el seu territori des del punt de vista ambiental i sociocultural, obligant aquest Poble al desplaçament forçós.

- Ens adherim a la Declaració Internacional de Suport a les organitzacions socials xilenes endegada per l'Asamblea Bolivariana (Cayapa) i El Grupo de Apoyo de la Central de Trabajadores de la Argentina. En aquesta Declaració el que es dona suport, com a conseqüència del terratrèmol que s'ha produït a Xile ha agreujat la crisi social que ja patia aquest país i les polítiques neoliberals, a la tasca que estan porten a terme les organitzacions populars i polítiques per gestionar aquest problema impulsant l'auto governació comunitària.
- Ens adherim al manifest on es rebutja l'acte convocat pel partit racista del partit Plataforma per Catalunya que es celebra a Vilafranca del Penedès.
- Ens adherim a la campanya de cartes adreçades al President de Govern de l'estat espanyol, José Luis Rodríguez Zapatero organitzada per la Comunitat Palestina de Catalunya per denunciar la visita oficial del criminal de guerra Lieberman.
- Participem a la "Campanya en Contra de la Corrupció i la Impunitat en Defensa del Be Públic" organitzada per la Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona (FAVB).
- Participem a l'acció contra les actuacions de Repsol a la selva de l'Amazonià Peruana, concretament a la campanya d'enviament d'escrius adreçats al president de Repsol YPF. En aquest s'exigeix a aquesta empresa aturi les seves operacions a la selva peruana ja que aquesta amenaça a la supervivència dels pobles indígenes que habiten en aquest territori.
- Donem suport a l'Asociación Marroquí de Derechos Humanos davant de la campanya de desprestigi que esta sotmesa aquesta associació per part del parlament marroquí per iniciativa del grupo RNI-UC (La Agrupación Nacional de Independientes i la Unión Constitucional), i alguns mitjans de comunicació i forces reaccionaries arrel de la celebració del seu IX congres. Aquest suport ha estat organitzat pel sindicat de CGT internacional mitjançant un enviament d'escrius a la seu central d'aquesta associació. En l'escriu s'expressa el reconeixement de la tasca que porta a terme aquesta associació en la defensa dels drets individuals, socials i econòmiques del poble marroquí.

- Ens adherim al manifest "Els desapareguts del franquisme i la causa seguida contra el jutge Garzón". Aquesta iniciativa que esta endegada pel Centre de Treball i Documentació (CTD) te l'objectiu de reclamar la continuïtat de la investigació judicial de les desaparicions forçades durant la Guerra Civil i la dictadura franquista que serà entregat al Tribunal Suprem.
- Organitzem una campanya de signatures que enviem a les organitzacions socials, sindicats, etc per que signin una carta on es denuncia l'assassinat d'un membre de l'organització guatemalenca CEDEPEM (Centre Experimental para el Desarrollo de la Pequeña y Mediana Empresa Rural) que treballava en tasques de desenvolupament rural. Aquesta carta de denuncia s'exigeix a les autoritats de governació, Policia Nacional Civil i al Ministeri Públic i altres institucions del sistema de justícia, una rapida investigació d'aquest assassinat i que s'estableixi els mòbils i els responsables d'aquest atemptat contra la vida d'un activista dels drets humans. Aquest escrit l'enviem al Governador de Quetzaltenango i al Governador de Totonicapan.
- Donem suport a la campanya d'enviament de faxos adreçats a la Delegació del Govern de Melilla, a l'Ambaixador de Bangladesh i el Consolat a Barcelona on es reclama la llibertat i l'aturada de la deportació dels 47 bengalis que residien al CETI de Melilla des de fa més de 4 anys i que actualment estan internats en el Centre d'Internament d'estrangers (CIE) de Barcelona amb una ordre de d'expulsió
- Enviament d'escrit al Director de l'Àrea de Salut del Departament de San Marcos a Guatemala per denunciar l'acomiadament de cinc treballadors de la salut per que van assistir a una activitat contra dels abusos de la transnacional Unión Fenosa i de les conseqüències de la mineria a Guatemala. En els nostre escrit ens solidaritzem amb aquests treballadors acomiadats i exigim a les autoritats del Ministerio de Salud la immediata destitució del responsable d'aquests acomiadaments i la imminent reincorporació d'aquest treballadors al seu lloc de treball.
- Ens adherim al pronunciament de l'aturada de l'assetjament a l'organització de las comunitats indígenes de Chiapas CIDECI-UNITTIERRA , endegat per el Centre de Drets de la Dona de Chiapas. En aquest pronunciament es manifesta la més amplia solidaritat i suport al Centro Indígena de Capacitació Integral que ha sigut assetjat i amenaçat per persones que pertanyien al Jutjat Federal de Tutxla. Aquestes agressions no tenen fonament i més be es sumen a totes les que es venen succeint sistemàticament contra persones, espais, projectes i comunitats, bases de suport zapatista i municipis autònoms que s'han declarat en resistència.
- Dins de les campanya contra la xenofòbia i el feixisme organitzada per la Plataforma Unitat contra el Feixisme, demanem per escrit a l'Hotel Catalònia de

Barcelona Plaza que anul·li l'acte electoral racista del Partit Plataforma per Catalunya que tindrà lloc en aquest hotel.

- Ens adherim al manifest contra l'augment del racisme i xenofòbia en la política catalana. Aquest manifest s'entregarà al President del Parlament de Catalunya, demanat que la institució tingui una actitud contundent contra aquells discursos o propostes que promulguin la desigualtat, la discriminació de qualsevol membre o grup de la societat catalana per motius d'ètnia, nacionalitat, color de la pell, cultura o religió, independentment del grup polític o parlamentari o de líder polític que els promulgui.
- Ens adherim a la petició de que les petroleres (entre aquestes es troben Repsol-YPF) deuen sortir de les àrees habitades per indígenes al nord de Perú . Aquesta petició signada per les organitzacions socials es farà pública a través d'un comunicat de premsa.
- Ens adherim al manifest “Freno a la injusticia y a la desigualdad” i a la no ratificació dels Acords negociats per la Unió Europea amb Centreamerica, Colombia i Peru que només que farà és encara aguditzar més els conflictes existents, las desigualtat socials. Aquest manifest ha estat subscrit per més de noranta organitzacions, xarxes i moviments socials d'Amèrica Central
- Formem part de la plataforma contra la Xenofòbia i el Feixisme.
- La Campanya per la regularització de les persones immigrades
- La Campanya de suport de l'Assemblea de Regularització sense Condicions

CAMPANYA DE DENUNCIA CONTRA LES ACTUACIONS D'UNIÓN FENOSA – GAS NATURAL A GUATEMALA

Davant de les polítiques aplicades per les transaccionals espanyoles a Guatemala l'Associació d'Amistat amb el poble de Guatemala conjuntament amb una sèrie d'organitzacions socials com son l'Associació Catalana per la Pau, Acsur-Las Segovias, L'observatori del Deute i la Globalització endeguem una campanya de denuncia contra les actuacions de les transaccionals a Guatemala i molt concretament d'Unión Fenosa - Gas Natural (i els seu accionariat) i la complicitat dels governs guatemalencs i espanyols.

En el marc d'aquesta campanya de denuncia, la primera acció que vam portar a terme va ser el dia 8 de juliol del 2009 diverses organitzacions centreamericanes vam convocar tant a Guatemala com altres països d'Amèrica Llatina una jornada de lluita per denunciar l'expol·li que esta perpetrant Unión Fenosa – Gas Natural a aquesta regió. A l'estat espanyol accions similar es van porta a terme a Barcelona, València i Madrid. Concretament a Barcelona el conjunt d'entitats vam lliurar a la seu social de Gas Natural, empresa que actualment és la màxima accionista d'Unión Fenosa i per tant la responsable de les activitats il·legals d'aquesta, on ens fèiem ressò de les demandes de la societat civil guatemalenc que fa més d'una dècada que denuncien una sèrie de situacions que van des de l'ús il·lícit de l'energia fins al cobraments el cobraments il·legals passant per una clara vulneració dels drets humans i civils de la població guatemalenc. Concretament denunciàvem l'adquisició irregular de l'empresa publica de distribució elèctrica a Guatemala, el no compliment de la sentència de la Corte de Constitucionlidad de Guatemala que els va declarar il·legals, les represàlies d'Union Fenosa contra la població tallant el servei a les comunitats que protesten per les altes tarifes, la deficient qualitat del servei, cobraments indeguts i per últim la seva política de xantatge afectant a la sobirania del Govern guatemalenc acusant-lo davant tribunals internacionals sota l'aixopluc del Tractat de Lliure Comerç signat per Guatemala i Estats Units. Denuncies que per un altra banda no son noves, en tot cas, s'afegeixen a l'extens currículum que acumula aquesta empresa als països empobrits com Nicaragua, República Dominicana o Colòmbia. Per aquestes raons es demanava la sortida d'aquesta empresa del territori guatemalenc i la nacionalització dels serveis elèctrics. Aquest escrit va ser signat i subscrit per diferents organitzacions socials, ecologistes, sindicals i partits polítics. Durant aquest acte vam convocat una roda de premsa per explicar les nostra accions i les raons d'aquesta.

Continuant en la campanya, les organitzacions esmentades vam redactar i enviar el dia 30 de novembre del 2009 una carta al govern espanyol, al català, diputats de les Cortes, Eurodiputats, organismes governamentals de Comerç i als directius d'Unión

Fenosa, Gas Natural, i els accionistes La Caixa y Repsol YPF per tornar a denunciar les actuacions d'aquestes transaccionals.

Davant de la nul·la resposta, l'agreujament de la situació i les sistemàtiques violacions dels drets humans, el dia 10 de desembre del 2009 coincidint amb el dia mundial dels Drets Humans, vam convocar una roda de premsa on comunicàvem que més de cinquanta organitzacions i moviments socials, partits polítics i sindicats vam enviar un escrit el passat 30 de novembre del 2009 al President del Govern espanyol, José Luís Rodríguez Zapatero, al President de la Generalitat de Catalunya José Montilla, i als directius de Gas Natural, La Caixa i Repsol, en la qual se'ls exigeixen responsabilitats per la vulneració de drets humans comesos per Unió Fenosa a Guatemala

La política d'expansió d'Unió Fenosa fora de l'Estat espanyol està acumulant múltiples denúncies per part de la societat civil de vulnerar els drets humans en sentit ampli. Un dels casos més flagrants es l'assassinat del dirigent social Víctor Gálvez .L'assassinat d'aquest activista és especialment greu, ja que era un dirigent social que estava denunciant a DEOCSA, filial d'Unió Fenosa, per abusos als contractes de subministrament elèctric a Malacatán

Des de la perspectiva de la distribució del servei elèctric, l'esmentada corporació no respecta la justícia de Guatemala. Unió Fenosa està vulnerant de forma sistemàtica els drets humans de la població guatemalenca. Hi ha una sentència de la Cort de Constitucionalitat que va determinar el novembre de 2004 que l'empresa estava realitzant cobraments indeguts a través d'un impost il·legal, que havia de retornar als usuaris els imports cobrats i deixar de cobrar-lo, aproximadament 260 milions de dòlars que Unió Fenosa avui continua cobrant.

En aquest acte és denúncia la coresponsabilitat del Govern espanyol. Tal com el relator especial del Secretari General de Nacions Unides per a Drets Humans i transaccionals, John Ruggie, ha assenyalat recentment, és obligació del Govern del país d'origen de la companyia, en aquest cas l'espanyol, fer que empreses com a Unió Fenosa respectin els drets humans més enllà de les seves fronteres. Les organitzacions signants de la carta enviada al Govern i als principals accionistes d'Unió Fenosa han constatat que la reacció del Govern espanyol fins a la data ha estat la de mirar per a un altre costat i no obligar les empreses a respectar els drets humans.

L'actitud del Govern de no vigilar el comportament d'Unió Fenosa a l'estranger, fa que aquest es converteixi en corresponsable de les vulneracions que aquesta empresa està cometent a Guatemala. De la mateixa manera es considera corresponsable el seu accionista principal, Gas Natural. i els accionistes principals d'aquesta última, La Caixa i Repsol YPF, així com el Govern català, en acollir a Catalunya la seu principal de Gas Natural.

Finalment, les organitzacions signats ens solidaritzem amb les demandes de les organitzacions guatemalenes, que reclamen que Unió Fenosa surti de Guatemala, ja que resulta inacceptable que els guanys de l'empresa estiguin per sobre dels drets humans i civils més elementals de la població. Al seu torn, esperen que es depurin responsabilitats en el cas de l'assassinat de Víctor Gálvez i els responsables siguin jutjats.

La mateixa denuncia també va tenir a ressò a Guatemala, en el diari de la URNG “*El Debate*” es van publicar les nostres accions en contra de les actuacions d'aquestes transaccionals i els governs consentidors.

A l'any 2010 i en el marc de la campanya de Denúncia que estem portant a terme des de l'estat espanyol contra l'empresa Unión - Fenosa - Gas Natural organitzem un enviament d'e-mails a diferents organitzacions socials, entre elles la Federacions d'Ongs i sindicats on demanem enviïn al President de la República de Guatemala, Alvaro Colom, al Ministerio de Gobernación guatemalteco, a la Comisión Nacional de Energía, Procuraduría de Derechos Humanos i Unión Fenosa en referència als fets que se estan produint en el Departament de San Marcos a Guatemala des de el mes de desembre de l'any passat i que ha culminat en els talls de subministrament elèctric per part d'Unión Fenosa i les seves filials DEORSA y DEOCSA, la declaració d'estat de setge al departament de San Marcos i més de 250 ordres de captura sol·licitada Per Unión Fenosa contra dirigents comunitaris. També denunciem la continuïtat de les practiques per part d'aquesta empresa elèctrica dels cobraments il·legals, alteracions dels comptadors, multes injustificades, irregularitats i interrupcions en la provisió del subministrament i desacatament a la sentència de la Corte Constitucional Guatemalteca i l'assetjament a les comunitats i als seus dirigents. Per tot això exigim en aquest escrit la derogació immediata de l'estat de setge, l'anul·lació de les ordres de captura, el restabliment immediat del subministrament elèctric, l'emplaçament per part d'Unión Fenosa i les seves filials de que acatin la sentència emesa pel Tribunal Constitucional Guatemalenc a l'any 2004, on obligava a aquesta Empresa acabar amb els cobraments il·legals i la devolució a la població dels imports cobrats il·lícitament fins a la data.

Dins d'aquesta campanya de denúncia a l'empresa elèctrica Unión FENOSA - Gas Natural vam tornar a endegar una segona tramesa d'enviaments de e-mails a diferents organitzacions socials, entre ella la Federació d'Ongs i sindicats per que enviessin un model de carta que vam elaborar adreçat a Carlos Castresana, Responsable de la Comisión Internacional contra la impunitat en Guatemala (CICIG) al president de la República de Guatemala Alvaro Colom i al Ministro de Gobernación Raúl Antonio Velásques. Aquest escrit volia expressar la nostra preocupació i rebuig davant dels assassinats de diversos dirigents del sindicat de treballadors i treballadores de les municipalitats de Malacatan i San Macos, el dirigent comunitari de San Carlos Alzatate

en lluita per la corrupció generalitzada la municipi i els dirigent comunitaris del Frente de Resistencia en Defensa de los Recursos Naturales y Derechos de los Pueblos (FRENA) i de la lluita contra Unión Fenosa en el Municipi de Malacatán i San Marcos. Aquests assassinats s'emmarquen en la política de confrontació directa contra les justes reivindicacions de les comunitats i contra els seus líders, iniciada per Unión Fenosa amb els assassinats de Victor Gálvez a l'octubre del 2009 i que és s'empara en la persistència de la impunitat que el Govern guatemalenc tolera i fomenta amb les seves polítiques. Per tot això demanem la investigació per part de la Comisión contra la impunitat en Guatemala, la detenció i el judici pels responsables d'aquests assassinats, que el govern derogui de forma immediata l'estat de setge al Departament de San Marcos i que s'aturi les actes violents contra els dirigents dels moviments populars i les comunitats.

Com a resposta a la política d'assajament d'aquesta multinacional espanyola, iniciem un altra iniciativa que consisteix en endegar conjuntament amb altres Organitzacions de la Plataforma de denuncia contra les actuacions d'Union Fenosa convidar a les organitzacions socials de l'estat espanyol, europees i llatinoamericanes a enviar una carta oberta adreçada a l'Alvaro Colom al President de la República de Guatemala, José Luis Rodríguez Zapatero, President del Govern espanyol, José Montilla, President del Govern de la Generalitat de Catalunya, organismos gubernamentales de Comercio i als directius d'Unió Fenosa, Gas Natural, la Caixa i Repsol YPF. En aquest escrit posem al seu coneixement tots els assassinats que s'estan produint deixant de manifest que tots tenien un denominador comú que denunciaven les accions contra els drets humans que estava portant a terme la empresa Deosca, filial d'Unión Fenosa i Gas Natural a Guatemala. En aquest escrit també es posa de manifest la situació de complicitat i de responsabilitat davant d'aquesta situació que te a diferents nivells que te Unión Fenosa, Gas Natural, la Caixa i Repsol YPF, com accionistes principals d'aquestes companyies. A mes també de senyala la possible responsabilitat que te els Governos català i espanyol pel que fa a la impunitat d'aquests assassinats. Per això demanem la intervenció immediata del president del govern guatemalenc i de la Comisión Internacional contra la Impunidad en Guatemala (CICIG) per que s'investigui i es detinguin als autors materials i intel·lectuals d'aquests assassinats.

Com a conseqüència a totes aquestes accions, al voltant de 200 organitzacions socials de l'estat espanyol i Guatemala i diversos països d'Europa i Amèrica el dia 8 de març d'aquest any vam fer públic les cartes de denuncia esmentades anteriorment, on es demanaven responsabilitats a Gas Natural i al Govern Natural i al Govern espanyol sobre les vulneracions de drets humans d'Unión Fenosa a Guatemala a través d'un escrit adreçat al President del Govern Guatemalenc, Alvaro Colom, el President de l'Estat Espanyol, José Luis Rodríguez Zapatero, al President de la Generalitat de Catalunya, José Montilla, organismes governamentals de Comerç i als directius d'Unión Fenosa, Gas Natural, la Caixa i Repsol (com a principals accionistes de la

darrera). Considerem que Gas Natural amb l'adquisició d'Unión Fenosa es converteix en la màxima responsable de les accions il·legals d'Unión Fenosa. També posem de manifest la intromissió injustificable en la política interna d'un país sobirà quan les cambres empresarials de vuit països van demanar al Govern guatemalenc que declari l'estat de setge a tot el país pel clima d'inseguretat que es viu a Guatemala.

En el mes de maig és celebra el Tribunal Permanente de los Pueblos on es jutja i és condemna a la Unió Europea y las Empresas Transnacionales en América Latina: Políticas, Instrumentos y Actores Complices de las Violaciones de los Derechos de los Pueblos amb la ponència conjunta on s'acusa i es denuncia les accions que vulneren sistemàticament dels drets humans de Unión FENOSA - GAS NATURAL (i altres empreses com Preneal, Acciona, Gamesa, Endesa i Iberdrola) a Guatemala, Mèxic, Nicaragua i Colòmbia.

En el marc de la Presidència espanyola de la UE, coincidint amb la Cimera de caps d'Estat de la Unió Europea i Amèrica Llatina participació en la IV Cumbre de los Pueblos Enlazando Alternativas a Madrid a *“Contra la Europa del Capital, la Guerra y sus crisis; por la solidaridad entre Pueblos”* en el taller *“Impactos de la actividad de las Empresas Transnacionales sobre los derechos de los Pueblos Indigenas”* i a Enllaçant Alternatives a Barcelona en la convocatòria de premsa i a la taula rodona: *“El retorn de les caravel·les: Empresas Transnacionales i impactes de les explotacions mineres i petroleres”* on s'analitza diversos casos presentats al Tribunal Permanent dels Pobles amb testimonis directes de violacions de drets humans per part d'empreses com Repsol, el Banc Santander o Unió Fenosa.

SEGUIMENT DE LA QUERELLA PRESENTADA A L'AUDIÈNCIA NACIONAL

L'Associació d'Amistat amb el Poble de Guatemala, junt amb altres entitats de la Coordinadora Estatal de Solidaridad con Guatemala forma part de la l'acusació popular per genocidi, tortura, desaparicions forçades i altres delictes contra varis generals, ex caps d'Estat i altres alts càrrecs guatemalencs.

L'Antonio Segura, president de l'Asociación Libre de Abogados, ALA i advocat que porta el cas per part de l'Associació d'Amistat amb el Poble de Guatemala i de la Coordinadora Estatal, ha estat en tot moment en contacte amb nosaltres informant-nos de la situació de la querella i de les estratègies a seguir davant les noves situacions plantejades.

Durant l'any 2004 es va reactivar el tema de la querella i com a mostra d'aquesta reactivació hi ha els actes de detenció dictats per l'Audència Nacional contra Donaldo Álvarez Ruiz, exministre de Governació a Guatemala i contra Romeo Lucas García, expresident de Guatemala, tots dos exercint els càrrecs durant l'incendi i massacre a l'ambaixada d'Espanya a Guatemala.

En l'any 2005, concretament el 26 de setembre El Tribunal Constitucional de l'estat espanyol emiteix una sentència on declara a la justícia espanyola competent per jutjar els crims contra la humanitat, sempre i quan no hagi una causa oberta en el propi país on s'hagin produït els fets. El Tribunal Constitucional avala que Espanya investigui el delicte de genocidi a Guatemala, encara que les víctimes no siguin espanyoles

Com a conseqüència d'aquesta sentència, a l'any 2006 es va dictaminar l'ordre de captura i embargament al dictador Rios Montt, d'altres exdictadors i generals. Concretament es va decretar la presó dels exdictadors guatemalencs Efraim Rios Montt i Oscar Humberto Mejia Victores, així com d'altres cinc generals, per delictes de genocidi, terrorisme, assassinat, tortures i detencions il·legals. La mida fou adoptada per el jutge Santiago Pedraz, a instàncies del fiscal Jesús Alonso, i suposa l'ordre de captura internacional dels set imputats, l'embargament dels seus bens i el bloqueig de les seves comtes bancàries, tant en les que son titulars, com les que estan a nom de terceres persones vinculades als inculpats. A més el jutge reclama als organismes pertinents que bloquegin les comtes que qualssevol dels acusats puguin tenir en qualssevol país. La mida te una gran importància, encara que tots tinguin la major part de la seva fortuna a Guatemala, els dictadors llatinoamericans habitualment tenen fons a EEUU o a Suïssa, com va passar amb el dictador Augusto Pinochet. En la resolució s'adopten també mides cautelars contra l'expresident de la República de Guatemala entre 1978 i 1982, Fernando Romeo Lucas, que va morir recentment a

Veneçuela, però la raó de que hagi sigut inclòs en la resolució és que la seva mort no ha sigut notificada al jutjat espanyol i per tant no consta oficialment com a tal.

La resolució judicial ha sigut adoptada després del viatge que va realitzar a Guatemala la comissió judicial integrada per l'esmentat jutge i fiscal per tractar d'interrogar a Ríos Montt i a la resta dels processats amb un resultat infructuós. Tant el fiscal com el jutge van declarar “ una clara, constant i voluntària falta de cooperació amb l'autoritat judicial espanyola en la investigació dels fets denunciats”. El fiscal senyalava i la sentència així ho recull que els imputats “amb la seva actitud obstruccionista han bloquejat de fet (i en el fons de dret) no solament les seves declaracions sinó també dels testimonis que s'havien proposat, els constant i continus recursos van evitar l'actuació de l'òrgan judicial no solament impeding que coneguin la imputació, sinó que els testimonis proposats poguessin declarar”.

Als acusats se'ls imputa els assassinats de 250.000 indígenes de l'ètnia maies, així com els de 35 persones més en el cas de l'assalt a l'ambaixada espanyola, a 1980, i els de cinc sacerdots espanyols. La presó dels inculpatos citats esta justificada pels indicis racionals de criminalitat que es sustenta en les diferents denúncies, querelles, i els informes formalitzats per la Comisión para el Esclarecimiento Histórico (CEH) i l'informe sobre la Recuperación de la Memoria Histórica (REMHI). La resolució del jutge parla d'un pla dissenyat i orquestrat des de les instàncies governamentals per minimitzar l'ètnia maia. En aquesta es relata com entre el gener de 1980 i el setembre de 1981, quan era president Fernando Romeo Lucas García, i en l'altre període més ampli fins 1986, en el que van governar a Guatemala Efraín Ríos Montt i Óscar Humberto Mejía, des de les estructures governamentals s'utilitzava la violència sistemàtica contra aquest col·lectiu. Aquesta violència es va materialitzar en assassinats, tortures, desplaçaments forçats, violacions sexuals a les dones, fent del terror un modus vivendi. No solament s'atacava físicament a l'ètnia maia, sinó al conjunt de persones que lluiten per els seus drets socials, sindicals, etc, entre ells, sacerdots missioners, que denunciaven aquests fets i donaven auxili als camperols.

En l'any 2007 malgrat els esforços dels jutges de primera instància i magistrats de les sales d'apel·lacions de Guatemala que, en compliment d l'ordenament jurídic nacional i internacional en matèria de drets humans, el dia 12 de desembre d'aquest any la Corte de Constitucionalidad de Guatemala ha dictat una resolució per la qual s'entén que l'estat espanyol no te competències per la investigació dels delictes que es van instruir en la causa per genocidi, terrorisme i tortures, assassinats i detencions il·legals contra civils i membres de l'ètnia maia, trobant-se entre ells víctimes espanyoles.

Davant aquesta Resolució de la Corte de Constitucionalidad de Guatemala, l'Audiència Nacional Espanyola exposa una sèrie de raonaments jurídics on posa de manifest que aquesta Resolució ha deixat sense efecte la sol·licitud d'extradició per

part de l'estat espanyol dels imputats, negant en conseqüència la doctrina internacional que han subscrit els països que garantitzen la defensa dels drets humans. Tanmateix, amb aquesta decisió, la Corte de Constitucionalidad assumeix que l'estat de Guatemala, accepta la violació de les seves obligacions internacionals i de la seva pròpia llei nacional. En cap moment el màxim òrgan guatemalenc insinua l'efectiva execució d'aquesta obligació en els seus tribunals, incorrint en una flagrant violació de les seves obligacions internacionals con estat. Amb aquesta Resolució es vulnera plenament el Tractat de Cooperació Judicial i d'extradició entre la República de Guatemala i l'Estat Espanyol.

Però no només en aquesta Resolució es dona una clara vulneració de la lleis internacionals, sinó també durant el decurs de la investigació dels delictes de genocidi on l'estat espanyol ha sol·licitat a les autoritats guatemalenes la col·laboració judicial a través de les oportunes comissions negociadores. Ni una sola d'elles se ha complimentat, malgrat els diferents intents per part de l'estat espanyol, demostrant-se, per part de l'estat guatemalenc, una clara intencionalitat dilatòria en el seu compliment, no solament per la demora en la seva tramitació, sinó per l'actitud clarament obstruccionista. Com exemple més clar son els aplaçaments sistemàtics de les sessions per prendre les declaracions als testimonis, fins al punt, que tot això va obligar a que es desplaçes la comissió judicial espanyola a Guatemala. Per aquesta raó l'Audiència Nacional ha acordat prendre declaracions a Espanya.

Aquesta resolució de la Corte de Constitucionalidad, dictada per un òrgan de màxima autoritat a Guatemala, a la vista dels antecedents assenyalats anteriorment, conjuntament al fet de l'avançada edat dels imputats, junt al grau l'impunitat imperant en aquest país, un del més alts en el mon; confirma la voluntat de l'estat guatemalenc de no investigar els delictes esmentats i portar als tribunals als seus responsables, donant una clara cobertura a la impunitat i col·locant-se, per tant, en l'òrbita dels països que violen les seves obligacions internacionals i menysprear la defensa dels drets humans.

Per tot això l'Audiència Nacional Espanyola, sobre la base de que l'estat guatemalenc no ha fet res per sancionar aquests delictes, dictamina que l'estat espanyol pot i deu perseguir universalment aquest delicte. Segons això, es confirma la necessitat de que per part de la justícia espanyola es segueixi investigant els crims esmentats i deixar sense efecte totes i cadascuna de les comissions rogatories lliurades a Guatemala, i en el seu lloc, s'implementaran altres fonts d'investigació, com son la publicació d'una nota als mitjans de comunicació guatemalencs i dels països del voltant (Mexico, Belice, Honduras, Nicaragua, El Salvador i EEUU) per que les víctimes, perjudicats, testimonis, investigadors, etc. proporcionin a l'Audiència informació sobre els fets investigats, exceptuant l'assalt de l'Ambaixada d'Espanya a Guatemala ja que es tenen suficients proves.

La citada nota que sortirà als mitjans de comunicació diu el següent: “El jutjat Central d’Instrucció numero 1 de l’Audiència Nacional d’Espanya, a la vista de la negativa de les autoritats guatemalenes a col·laborar en la investigació, sol·licita a totes aquelles persones que siguin víctimes, perjudicats, testimonis o qualssevol altres que puguin subministrar informació rellevant sobre el genocidi i demés delictes comesos contra el Poble Maia a Guatemala ho posin en coneixement de l’esmentat jutjat a través dels canals oportuns i adients per això en els citats països de conformitat amb l’establert en el dret espanyol. Aquesta informació serà oportunament remesa a cada jutjat per incorporar a la causa”.

Basant-se amb supòsit que la justícia guatemalena no esta instruint cap causa per jutjar el genocidi que va succeir a Guatemala entre l’any 1961 i 1996, al començament d’aquest any i fins el mes de maig el jutge de l’Audiència Nacional Española va escoltar les declaracions de 6 dels 38 testimonis protegits pel genocidi. En el procés son imputats per delictes contra la humanitat, terrorisme d’Estat, tortures i segrestats, Efraim Rios Montt i Oscar Humberto Mejia, governants entre 1982 i 1986, a més d’Anibal Guevara, Pedro Garcia Arredondo, German Chupina i Benedicto Lucas Garcia.

Al mes de maig d’aquest mateix any el jutge que assistia des de Guatemala a l’Audiència Nacional Española denuncia que ha rebut amenaces de mort. El jutge José Eduardo Cojulum va rebre aquestes amenaces quan presidia les audiències, a petició de l’Audiència Nacional Española, dels supervivents i testimonis d’algunes de les matances perpetrades per l’exercit durant el conflicte armat. Aquest mateix magistrat també va recomanà al Ministeri Públic local actua d’ofici per investigar els fets ja que considera que existeix suficients evidències per jutjar des de Guatemala els actes descrits per testimonis de les matances del Plan Sánchez i Rio Negro, així com l’ocupació i l’incendi de l’Ambaixada de España a l’any 1981 a la capital d’aquest país. El jurista va enviar a la fiscalia un informe detallat sobre les declaracions i va assegurar que si les autoritats no actuen cometran un delicte d’omissió de denuncia.

El Jutge espanyol Carlos Castresana va assumir la direcció de la Comisión Internacional Contra la Impunidad en Guatemala (CICIG) en el 2007, any de creació d’aquesta comissió, per un període de dos anys prorrogat en el 2009 en resposta a una sol·licitud del govern guatemalenc.

A l’any 2009 el Congrés dels Diputats i el Senat aprova la reforma de la Ley Organica del Poder Judicial que limita la jurisdicció penal universal dels tribunals espanyols, restringint la seva competència als casos en els que existeixin víctimes espanyoles o en els que els presumptes responsables del delicte es trobin a Espanya. Aquesta reforma,

encara que no te afecte retroactiu, afecta a aquesta querella que vam interposar com part de la l'acusació popular per genocidi, tortura, desaparicions forçades i altres delictes contra varis generals, ex caps d'Estat i altres alts càrrecs guatemalencs.

En el mes de desembre d'aquest presenta a l'Audiencia Nacional de España els documents (publicats a la pagina web del National Security Archive) anomenats Operación Sofia on s'evidencia que l'exercit de Guatemala, sota la direcció del governat militar Efraim Rios Montt, va conduir durant 1982 una deliberada campanya contrainsurgent encaminada a assassinar milers de camperols indígenes.

Posteriorment el jutge que instrueix el cas Santiago Pedraz crida a declarar a una analista del National Security Archive per testificar l'autenticitat dels documents, els quals van ser obtinguts de fonts de la intel·ligència militar de Guatemala. Es va estudiar la seva autenticitat, fent comparatives en altres arxius, i es va determinar que aquests registres foren creats per oficials militars, durant el regim d'Efraim Rios Montt, amb l'objectiu de planificar i implementar una política de terra arrasada en comunitats maies del Quiche.

L'aparició dels documents originals de l'Operación Sofia, permet, per primera vegada, entreveure públicament arxius militars secrets, que corresponen a la campanya contrainsurgent que va provocar la matança de desenes de mils de civils maies a partir dels anys 80 i que va donar origen al desplaçament de cents de mils de persones que van fugir dels atacs de l'exercit contra les seves comunitats. Els registres contenen referències explícites d'assassinats, la crema dels habitatges, destrucció de collites, sacrificis d'animals i bombardeigs aeris discriminats en contra dels refugiats que intentaven escapar de la violència.

En aquests arxius estan les planificacions, directrius, telegrams, mapes i informes manuscrit de les torns de vigilància, es troben l'ordre inicial per porta a terme l'operació que va posar en marxa, el 8 de juliol de 1982, el cap de l'Estat Major, Hector Mario López Fuentes. Els registres deixen clar que l'Operación Sofia es va executar com part de l'estratègia militar del president de facto de Guatemala Rios Montt, sota el comandament i control d'alts oficials militars del país com és el Viceministre de Defensa, General Mejia Victores. Ambdós generals estan acusats en el cas internacional de genocidi a la cort espanyola.

En l'any 2010 el jutge Carlos Castresana ha presentat la seva renúncia en el mes de juny al Secretari General de l'ONU pel que fa a la direcció de la Comisión Internacional Contra la Impunidad en Guatemala (CICIG). El motiu de la dimissió fou que rebia constants atacs contra ell i la comissió que dirigia, així com l'incompliment per part de les autoritats de compromisos adoptats per fer avançar la lluita contra la impunitat i el crim.

El jutge Castresana va demanar al President guatemalenc, Alvaro Colom, la destitució del recent nomenat fiscal general, Conrado Reyes, per tenir compromisos amb organitzacions il·lícites i no amb l'Estat de Dret. Castresana també imputa al cap del Ministeri Públic haver arribat al càrrec per pactes amb grups d'advocats relacionats amb el narcotràfic.

L' AAPG, així com de la Coordinadora Estatal organitzen brigades amb la finalitat de que les persones interessades coneguin Guatemala des d'una perspectiva diferent; que visquin, comparteixin i intercanviïn idees i sentiments amb altres persones que tenen el mateixos objectius i problemes. Considerem que és important donar suport a les organitzacions que lluiten per canviar la situació social, política i econòmica de Guatemala i del món, així com donar suport en la recuperació de la memòria històrica.

L'any 2010 han realitzat brigades d'acompanyament i treball 6 persones; 2 al mes de juliol, 3 al mes d'agost i 1 al setembre.

CONDICIONS PER FER BRIGADES D'ACOMPANYAMENT I TREBALL A GUATEMALA

- Assistència a tallers de formació els mesos anteriors a la seva marxa, on rebran informació de la situació de Guatemala i de les organitzacions populars amb les quals hauran de treballar. També en aquests tallers es faran treballs de grup sobre: Història de Guatemala, Solidaritat, Globalització, Terra, Indígenes, Dona i Drets Humans.
- Assistència a trobades informatives amb diferents organitzacions polítiques i populars a Guatemala.
- Coordinació amb l'organització guatemalenca triada, per conèixer tota la informació sobre la Comunitat a la qual s' integrarà per un espai de temps no inferior a tres setmanes.
- Portar a terme la feina corresponent d'acompanyament, alfabetització, sanitat, etc.
- Elaboració d'un informe sobre la seva experiència que haurà de presentar a la tornada a Barcelona. En aquesta sessió els i les brigadistes avaluen el treball que han portat a terme a Guatemala, així com exposen les deficiències per tal de millorar les brigades posteriors.

REUNIONS FORMATIVES A GUATELAMA

Les persones que van de brigades abans de començar la seva tasca visiten una sèrie d'organitzacions amb l'objectiu de conèixer i aprofundir la situació social i política a Guatemala, visites que reforçaran sens dubte els continguts tractats a les sessions formatives prèvies i de les que donem detall a l'apartat d'actes públics en aquesta memòria.

A continuació detallem les organitzacions populars que visiten els i les brigadistes:

- Centro de Estudios de Guatemala
- Comité de Unidad Campesina (CUC)
- Movimiento Tzuk Kim-Pop (MZKP)
- Frente Nacional de Lucha (FNL)

DESCRIPCIÓ DE LES ORGANITZACIONS EN LES QUE ES FAN REUNIONS I BRIGADES: TASQUES DELS BRIGADISTES

• Centro de Estudios de Guatemala (CEG)

Aquesta organització és principalment un centre d'informació alternativa i especialitzada, amb capacitat tècnica i de proposta en temes de seguretat, justícia i drets humans, i d'incidència política en el Congreso de la República i altres organismes de l'estat.

El CEG el.labora i distribueix els següents serveis:

“Guatemala Hoy”. Resum diari de notícies, amb la informació més rellevant sobre Guatemala, Centroamérica i Llatinoamèrica. Cobreix la situació política, social i econòmica, medi ambient i justícia.

“La Semana en Guatemala”. Resum setmanal de notícies, amb la informació més important sobre els mateixos temes que a “Guatemala hoy”.

Butlletí d'informació sobre seguretat i justícia. Conté informació sobre seguretat de mides administratives governamentals i reformes legislatives, canvis institucionals, acords entre els organismes de l'Estat i convenis interinstitucionals, i tractats internacionals que involucren a Guatemala o a Centroamérica.

Monitoratge Temàtic Especialitzat. Aquest es distribueix per encàrrec.

Anàlisi de temes de seguretat. Investigacions d'assumptes relacionats amb seguretat, justícia i drets humans.

- **Comité de Unidad Campesina (CUC)**

El CUC va néixer el 15 d'abril 1978, quan les i els camperols i treballadors del camp s'unien per lluitar per millors salaris agrícoles i contra la militarització i la discriminació cap a els pobles indígenes. Son una organització àmplia i pluralista, de base camperola, indígena i popular.

Treballen pel desenvolupament rural integral i promovem l'equitat de gènere i la diversitat ètnica, cultural i lingüística, tal i com s'expressa en els Acords de Pau. Llitem contra la injustícia i el sistema opressor i exloent, a través de l'organització, formació política i mobilització de les bases, generant propostes polítiques i tècniques, i desenvolupant treball en espais polítics i públics de presa de decisions.

Coordinen i promovent la solidaritat amb altres organitzacions camperoles, populars i altres de la societat civil, nacionals i internacionals, en la recerca d'aliances per aconseguir mesurades en benefici de la població pobre de Guatemala

La base de la seva organització són les comunitats, els camperols i els treballadors membres del CUC. S'organitzen en comitès comunitaris, municipals, regionals i el comitè nacional. Avui dia aglutinen a prop de 200 comunitats i cap a 8.000 famílies organitzades

Aquesta organització treballa als departaments d'Alta Verapaz concretament a les zones de Cubil - Cobán i Quiché la zona de Cunen amb grups organitzats rurals

- **Moviment Tzuk Kim-Pop i les organitzacions membres: CEDEPEM, PLSM, ADSOSMHU i PIES de Occidente**

Aquest moviment treballa a la zona d'Occident a Guatemala, concretament a Quezaltenango, Totonicapán y Huehuetenango, amb grups organitzats rurals i especialment dones i indígenes.

Organitzacions de treball que depenen d'aquest Moviment:

- CEDEPEM: Treballen a Quezaltenango en alfabetització, temes agrícoles, medi ambient, dones, organització comunitària, formació i capacitació de

grups.

- PIES DE OCCIDENTE: Treballen a Quezaltenango en salut comunitària, medicina tradicional, formació i capacitació.
- PLSM: Treballen a Totonicapán en l'àmbit alfabetització i l'educació bilingüe intercultural.
- ADSOSMHU: Treballen a Huechuetenango en temes agrícoles, medi ambient, dones, organització comunitària, salut comunitària i corporativisme

Treball a realitzar pels i les brigadistes en aquesta organització:

- Acompanyament a processos de formació tècnica i política: educació, salut, economia, participació política, organització comunitària, etc.
- Acompanyament tècnic a processos educatius: alfabetització a dones indígenes, elaboració de materials didàctics, tallers i trobades sectorials.
- Intercanvi d'experiències en comunitats rurals: famílies, dones indígenes i joves.
- Acompanyament tècnics en temes especialitzats com són els agrícoles, medi ambient, salut comunitària, educació bilingüe i formal, cultura, informàtica, perspectiva de gènere, ciències polítiques, cooperació internacional, drets humans i indigenisme, municipalisme i participació política.

• Frente Nacional de Lucha (FNL)

Aquesta organització va néixer l'any 2006 en un moment en què el moviment sindical i popular era desarticulat i dispers, on s'incomplien els Acords de Pau després de 10 anys de la seva signatura, amb la repressió continua al país i la incidència dels tractats internacionals com el Tractado de Libre Comercio i el CAFTA.

El FNL va néixer en un moment de clara escalada de les polítiques neoliberals promulgades pels successius governs que no garanteixen els drets bàsics per a la població, mentre s'accelera la privatització dels serveis públics i l'exploració dels recursos naturals per part de les grans transaccions.

Entre les seves lluites està la denúncia de la privatització oberta o encoberta, reivindicar els drets de la població a la salut i a l'educació que en cap cas són negociables. Per aquesta organització és urgent que es recuperi la Reforma Educativa que neix des de la lletra i l'esperit dels Acords de Pau, així com detenir, una vegada per sempre, la contrareforma educativa, de tall neoliberal, que impulsa el Ministeri d'Educació. S'oposen al tancament de les Escoles Normals. Lluiten perquè l'Estat garanteixi la gratuïtat i la qualitat dels serveis públics i perquè compleixi satisfactòriament amb les obligacions irrenunciabls i indelegables que li competeixen

i que la pròpia Constitució Política de la República i les lleis vigents li assignen.

Manifesten el seu total rebuig a l'exploració i l'explotació minera i exigeixen la defensa i la protecció del medi ambient i els recursos naturals. Rebutgen els processos de privatització de l'aigua que busquen convertir l'accés a aquest recurs vital en privilegi exclusiu de qui puguin pagar per aquesta necessitat bàsica. L'aigua, com a recurs nacional, és patrimoni irrenunciable del poble i no permetrem cap mesura que tendeixi a espoliar les Comunitats d'aquest dret.

Recolzen els processos de consulta popular que es facin necessaris, els que estan garantits a la Constitució Política, les lleis vigents i Convenis Internacionals ratificats per l'Estat, especialment el 169 de l'OIT.

Exigeixen a l'Estat que implementi la Reforma Agrària Integral.

Rebutgen totes les manifestacions de racisme i lluiten pel reconeixement de la identitat i l'exercici ple dels drets dels pobles indígenes

En les eleccions passades, el Front Nacional de Lluita va formar part de la coalició URNG-MAIZ (Unitat Revolucionària Nacional Guatemalena - Moviment Ampli d'Esquerra) en l'actualitat concentren els seus esforços en: la lluita per la nacionalització de l'energia elèctrica i l'expulsió d'Unió Fenosa del territori nacional, en evitar que ratifiqui el congrés de la República el conveni 175 de l'OIT i lluitar contra la impunitat i la violència i la denúncia del traspàs de fons del Ministeri de Salut a altres instàncies.

- **Fundación Guillermo Toriello (FGT)**

Aquesta fundació va ser creada per mandat de l'Acord sobre Bases per a la Incorporació de URNG a la legalitat signat a Madrid el 12 de desembre de 1996.

Es va concebre a si mateixa com un instrument per a la incorporació comunitària en els aspectes econòmic productiu, social, cultural i jurídic dels membres de URNG, per a l'articulació d'accions amb i la cooperació internacional amb aquests propòsits. Després de la primera fase (1997-1998), en entrar el procés d'incorporació en la seva etapa definitiva, la FGT definir la seva tasca i la seva missió d'una manera més oberta, projectant al desenvolupament comunitari i la incidència en polítiques sectorials lligades a components substantius de l'acord d'incorporació. Per mitjà de la seva participació en els espais oberts pels Acords de Pau ha desplegat el seu treball d'incidència en diversos àmbits de les polítiques públiques, obtenint alguns èxits que l'han legitimat com a institució. Ha anat creant condicions i acumulant experiència per reforçar processos de participació i negociació, actuant com a pont entre nivells locals

i centrals. D'aquesta manera la Fundació Guillermo Toriello , des de l'inici de la fase d'incorporació definitiva, va sumar els seus esforços al d'altres entitats de la institucionalitat de la pau ai altres sectors de la societat civil, i orientar el millor de les seves potencialitats al compliment del conjunt dels Acords de Pau i al desenvolupament del país. La incidència i la promoció del desenvolupament en el marc de la incorporació definitiva han estat processos convergents Van passar d'aquesta manera de preferències l'atenció el millor de les seves potencialitats al compliment del conjunt dels Acords de Pau i al desenvolupament del país. La incidència i la promoció del desenvolupament en el marc de la incorporació definitiva han estat processos convergents Van passar d'aquesta manera de preferències l'atenció individual cap a una atenció comunitària i associativa, d'una dependència dels fons de la cooperació internacional a la gestió de fons públics i promoció de l'aportació comunitari; d'un esquema operatiu centralitzat a un disseny institucional desconcentrat i regionalitzat en sis grans àrees del país amb els seus respectius equips humans i infraestructura. Això va permetre acostar més als desmobilitzats i els seus projectes, a les comunitats receptores de incorporats i veïnes, als governs municipals, Consells de Desenvolupament i altres actors locals.

Impulsen processos de desenvolupament local des de la diversitat territorial de Guatemala en el marc dels Acords de Pau.

Son una institució compromesa amb els processos de desenvolupament local i regional, amb capacitat de proposta en la presa de decisions que contribueixin a la transformació social i democràtica de Guatemala

DISTRIBUCIÓ DELS BRIGADISTES

L'any 2010 han realitzat brigades d'acompanyament i treball vuit persones a l'estiu, concretament dos al juliol, un a l'agost i cinc al setembre amb les següents organitzacions:

- CEDEPEM organització que forma part de Movimiento Tzuk Kim Pop
- Frente Nacional de Lucha (FNL)
- Fundació Guillermo Toriello (FGT)

VALORACIÓ

A la tornada dels brigadistes es van avaluar les brigades i en general es valora com molt positiva l'experiència per part dels brigadistes. Amb el coordinador de brigades a Guatemala i la Coordinadora de Solidaritat de l'estat es va realitzar una reunió de coordinació i avaluació i es van valorar com molt positives les sessions informatives,

tant les realitzades a Barcelona com les de Guatemala amb les organitzacions guatemalenques.

Es veu la necessitat de seguir donant suport i seguiment a la feina que realitzen les diferents organitzacions populars.

El coordinador de les brigades a Guatemala, fa una valoració força coincident amb la feta pels brigadistes i coordinadors de brigades dels comitès de l'estat espanyol.

Tots coincideixen en que la situació a Guatemala continua sent insegura, sobretot per als dirigents i líders de les organitzacions populars i que existeix una gran pressió sobre els camperols, organitzacions que lluiten contra l'explotació de la mineria i l'energia elèctrica per part de multinacionals estrangeres, de drets humans i de dones, a les quals s'ha donat i es continuarà donant suport amb les brigades d'acompanyament.

PROJECTES

Durant l'any 2009, els projectes aprovats son:

Projecte: Promoción de gobernabilidad y ciudadanía activa descentralizada y desde los pueblos indígenas en el Altiplano Occidental de Guatemala

- Contrapart: Movimiento Tzuk Kim-Pop (MTKP). Proyecto Lingüístico Santa María

El Movimiento Tzuk Kim-Pop és una xarxa d'organitzacions conformat per diversos organitzacions locals de desenvolupament entre les quals hi ha: el Proyecto Lingüístico Santa María, el Centro Experimental para el Desarrollo de la Pequeña y Mediana Empresa Rural, Pies de Occident, Adsosmhu, CPD, i diverses associacions sectorials, organitzacions de base i grups sòciorurals. Es va constituir formalment el 1992. La seva agenda de treball està relacionada amb la promoció i motivació d'accions adreçades a l'enfortiment de les capacitats organitzatives dels pobles indígenes; la generació de mecanismes i instruments per generar diàleg i negociació política amb municipis, govern central i cooperació internacional; la promoció i l'enfortiment dels moviments socials; generar diàleg polític sobre el desenvolupament a l'Altiplano Occidental de Guatemala; generar accions d'incidència en la política pública; promoure participació ciutadana en processos d'elecció de governs i generar processos de recerca multidisciplinària en l'àmbit del desenvolupament sostenible, entre altres temes.

L'àmbit de treball del Movimiento Tzuk Kim-Pop es desenvolupa a l'Altiplano Occidental de Guatemala, amb accions de caràcter nacional i regional centreamericà, fonamentalment en temes d'incidència en processos d'integració i desenvolupament regional.

L'Associació d'Amistat amb el Poble de Guatemala porta col·laborant amb el Movimiento Tzuk Kim Pop des de la seva creació. A més d'executar projectes conjuntament, hem col·laborat amb la participació de persones cooperants de manera voluntària que han anat a Guatemala gairebé cada any a participar en diversos projectes i en tasques de suport.

- Pressupost total: 164.000 euros. Distribució d'aquest:

- Finançament públic de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament: 85.000 euros
- Aportació pròpia: 9.800 euros
- Aportació beneficiaris: 14.500 euros
- Aportació MTKP: 44.700 euros

Projecte Plurianual: Promoción de una cultura de paz, culturalmente sustentable en el Altiplano Occidental de Guatemala

- Contrapart: Movimiento Tzuk Kim-Pop/Proyecto Lingüístico Santa María

- Pressupost total per el 1er any: 211.282 euros. Distribució d'aquest:

- Finançament públic de Barcelona per el 1er any: 149.911 euros
- Aportació pròpia: 14.600 euros
- Aportació beneficiaris: 26.666,26 euros
- Aportació MTKP: 20.104,82 euros

Projecte: Defensoria Campesina del Comité de Unidad Campesina (CUC).

Projecte aprovat en concertació amb l'Associació Catalana per la Pau (ACP)

- Contrapart : Comité de Unidad Campesina (CUC)

El CUC va néixer el 15 d'abril 1978, quan els camperols i treballadors del camp es van unir per lluitar per a la millora de salaris agrícoles i contra la militarització i la discriminació dels pobles indígenes. És una organització àmplia i pluralista, de base camperola, indígena i popular.

El CUC treballa pel desenvolupament rural integral i promou l'equitat de gènere i la diversitat ètnica, cultural i lingüística, expressada als Acords de Pau.

La seva lluita es basa en treballar per arrencar d'arrel la injustícia i el sistema opressor i excloent, a través de l'organització, la formació política i la mobilització de les bases, en generar propostes polítiques i tècniques, i en el desenvolupament de treballs en espais polítics i públics de presa de decisions.

El CUC coordina i promou la solidaritat amb organitzacions camperoles i populars de la societat civil, nacionals i internacionals, en la recerca d'aliances per aconseguir millorar la situació de la població pobre de Guatemala.

La base de la seva organització són les comunitats i els camperols i treballadors membres del CUC. S'organitza en comitès comunitaris, municipals, regionals i el comitè nacional. Actualment aglutina prop de 200 comunitats i al voltant de 8.000 famílies organitzades.

L'Associació d'Amistat amb el Poble de Guatemala col·labora des de fa molts anys amb el Comité de Unidad Campesina en l'execució de projectes i amb la participació de persones cooperants de manera voluntària que han anat a Guatemala gairebé cada any a participar en diversos projectes i en tasques de suport.

- Pressupost Total: 38.042,29 euros. Distribució d'aquest:

- Finançament de l' Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona (ICAB): 13.661,34
- Aportació pròpia i ACP: 7.428 euros
- Aportació beneficiari: 3.580 euros
- Aportació CUC: 13.371,43 euros

